

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут журналістики
Кафедра журналістики та нових медіа

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О.Б.Жильцов
« 24 » 10 2018 року

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

**Методологія медіадосліджень:
Глобальні та локальні медіа**

для студентів

спеціальності 061

«Журналістика»

освітнього рівня

другого (магістерського)

освітньої програми

«Журналістика», «Медіакомунікації»

Київ – 2018

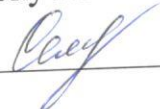
КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 2004/18

(підпис) _____
(прізвище, ініціали) _____
« _____ » _____ 20 18 р.

Розробники: Досенко Анжеліка Костянтинівна, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент кафедри журналістики і нових медіа

Викладач: Досенко Анжеліка Костянтинівна, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент кафедри журналістики і нових медіа

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри (циклової комісії) журналістики та нових медіа

Протокол від « 30 » серпня 2018 року № 1

Завідувач кафедри (голова циклової комісії) О.О. Семенець

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми (керівником проектної групи) _____

26 . 09 20 18 р.

Гарант освітньої (професійної / наукової) програми

(керівник проектної групи) (М.С. Васьків)

Робочу програму перевірено

02 . 10 20 18 р.

Заступник директора Інституту журналістики (О.А. Росінська)

Пролонговано:

на 20 ___ /20___ н.р. _____), “ ___ ” 20___ р., протокол № ___
на 20 ___ /20___ н.р. _____), “ ___ ” 20___ р., протокол № ___
на 20 ___ /20___ н.р. _____), “ ___ ” 20___ р., протокол № ___
на 20 ___ /20___ н.р. _____), “ ___ ” 20___ р., протокол № ___

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формою навчання	
	Денна	заочна
Методологія досліджень: Глобальні та локальні медіа		
Вид дисципліни	обов'язкова	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	українська
Загальний обсяг кредитів/годин	60	60
курс	5	5
Семестр	9	9
Кількість змістових модулів з розподілом:	2	2
Обсяг кредитів	2	2
Обсяг годин, у тому числі:	60	60
аудиторних	16	8
Модульні контрольні	4	-
Семестровий контроль	12	12
Самостійна робота	28	40
Форма семестрового контролю	Комплексний екзамен	Комплексний екзамен

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма навчальної дисципліни «**Методологія медіадосліджень: Глобальні та локальні медіа**» є нормативним документом Київського університету імені Бориса Грінченка, який розроблено кафедрою журналістики та нових медіа на основі освітньо-професійної програми підготовки магістрів відповідно до навчального плану для спеціальності 061 «Журналістика» (освітніх програм «Журналістика», «Медіа-комунікації») денної та заочної форми навчання.

Робочу навчальну програму укладено згідно з вимогами кредитно-модульної системи організації навчання. Програма визначає обсяги знань, які повинен опанувати студент відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритм вивчення навчального матеріалу дисципліни «**Методологія медіадосліджень: Глобальні та локальні медіа**», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів.

Мета курсу – ознайомити студентів з особливостями функціонування медіасистеми світу.

Завдання курсу:

- сприяти розумінню студентами сутності медіасистеми;
- ознайомити студентів з різновидами медіасистем;
- поглибити знання студентів про медіасистеми сучасного світу.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

За підсумками вивчення дисципліни студенти **будуть знати:**

- методологічних засадах дослідження медіасистем;
- принципах функціонування інформаційного суспільства;
- особливостях функціонування сучасної медіасистеми світу.

будуть вміти:

- визначати модель медіасистеми за принципами її функціонування;
- аналізувати функціонування медіасистеми;
- порівнювати медіасистеми різних країн.

Компетентності, яких набувають студенти, згідно із освітньо-професійною програмою: **загальні** (ЗК1 - Здатність до комплексно розв'язання проблем, ЗК2- Здатність критично мислити, ЗК7 - Здатність до формулювання суджень і ухвалення рішень, ЗК8 - Здатність до задоволення потреб споживачів, ЗК10 - Здатність до когнітивної гнучкості), **фахові** (ФК2 - Здатність знаходитись у контексті подій, ФК4 - Здатність до виокремлення новини (факту), ФК6 - Здатність подавати інформацію у відповідній журналістській формі, ФК10 - Сприяти оновленню професії).

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Тематичний план для денної форми навчання

Назви теоретичних розділів	Розподіл годин між видами робіт						
	Разом	Аудиторні					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль I. Дослідження інформаційного суспільства							
Тема 1. Методологічні засади дослідження інформаційного суспільства	11	2	2			7	
Тема 2. Моделі відносин ЗМІ та політики	11	2	2			7	
Модульна контрольна робота 1	2						
Разом	24	4	4			14	
Змістовий модуль II. Медіасистеми інформаційного суспільства							
Тема 3. Трансформація медіасистеми в умовах	11	2	2			7	
Тема 4. Функціонування медіасистем сучасних країн	11	2	2			7	
Модульна контрольна робота 2	2						
Разом	24	4	4			14	
Семестровий контроль	12						
Разом за навчальним планом	60	8	8			28	

4.2. Тематичний план для заочної форми навчання

Назви теоретичних розділів	Кількість годин						
	Разом	Аудиторні					Самостійна
		Лекції	Семінарські	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль I. Дослідження інформаційного суспільства							
Тема 1. Методологічні засади дослідження	12	2				10	
Тема 2. Моделі відносин ЗМІ та політики	12		2			10	

Разом	24	2	2				20
Змістовий модуль II. Медіасистеми інформаційного суспільства							
Тема 3. Трансформація медіасистеми в умовах	12	2					10
Тема 4. Функціонування медіасистем сучасних країн	12		2				10
Разом	24	2	2				20
Семестровий контроль	12						
Разом за навчальним планом	60	4	4				40

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль I

Змістовий модуль I. Дослідження інформаційного суспільства

Лекція 1. 1. Методологічні засади дослідження інформаційного суспільства - 2 год

Інформація, властивості інформації. Феномен інформаційного суспільства. Концепції інформаційного суспільства (Д. Белл, П. Друкер, М. Кастельс, Г.-Д. Кюблер, М. Маклюен, Й. Масуда, Е. Тоффлер та ін.). Методи дослідження інформаційного суспільства. Системи обміну та накопичення інформації. Медіасистема: основні характеристики, властивості, структура.

Література основна: 6, 8, 11.

Література додаткова: 2, 3, 6, 8

Семинар 1. Сучасна медіасистема: властивості та структура.

Література основна: 6, 8, 11.

Література додаткова: 2, 3, 6, 8

Лекція 1. 2. Моделі відносин ЗМІ та політики - 2 год

Поняття «моделі медіасистем». Моделі медіасистем сучасних держав та параметри їх виокремлення. Політичний паралелізм, професіоналізація засобів масової комунікації, клієнтилізм, інструменталізація засобів масової комунікації. Моделі відносин ЗМІ та політики: середземноморська модель (модель поляризованого плюралізму); північноєвропейська (демократична) модель; північноатлантична (ліберальна) модель.

Література основна: 1, 5, 6

Література додаткова: 2, 5, 8, 9

Семинар 2. Політичний паралелізм: специфіка існування

Література основна: 1, 5, 6

Література додаткова: 2, 5, 8, 9

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. Медіасистеми інформаційного суспільства

Лекція 3. Трансформація медіасистеми в умовах глобалізації - 2 год

Тенденції та закономірності розвитку сучасної медіасистеми. Еволюція медіасистеми. Феномен глобалізації. Інформаційна глобалізація. Транснаціональні медіа-корпорації та медіа-імперії. Трансформація систем масової комунікації: концентрація, конгломерація. Комерціалізація, приватизація, лібералізація, інтернаціоналізація медіа. Функціонування інформаційних агентств у сучасній медіасистемі. Роль інформаційних агентств у наповненні глобального інформаційного медіапотоків. Особистість у сучасній медіасистемі. Медіатизація особистості.

Література основна: 7, 8

Література додаткова: 4, 7, 9, 10

Семінар 3 Медіатизація сучасного суспільства

Література основна: 7, 8

Література додаткова: 4, 7, 9, 10

Лекція 4. Функціонування медіасистем сучасних країн світу - 2 год.

Відображення національних, історичних, соціальних та культурних особливостей у медіасистемі. Загальні моделі організації громадського мовлення в сучасних країнах. Функціонування медіасистем Австралії, Великобританії, Індії, Іспанії, Італії, Канади, Китаю, Кореї, Нідерландів, Німеччини, Росії, США, Фінляндії, Франції, Швеції, Японії. Сучасна медіасистема України: модель, структура, характеристика; історичні, національні, соціальні та культурні особливості; організація громадського мовлення

Література основна: 9, 11, 12

Література додаткова: 5, 7, 8

Семінар 4 Сучасна медіасистема України

Література основна: 9, 11, 12

Література додаткова: 5, 7, 8

6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кіл-ть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		кіл-ть одиниць	Максимальна кіл-ть балів	Кіл-ть одиниць	Максимальна кіл-ть балів
Відвідування лекцій	1	2	2	2	2
Відвідування семінарських занять	1	2	2	2	2
Робота на семінарському занятті	10	2	20	2	20
Виконання завдань для самостійної роботи	15	2	30	2	30
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Разом:			79		79
Максимальна кількість балів			158		

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії їх оцінювання

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. Дослідження інформаційного суспільства

Тема 1. Методологічні засади дослідження інформаційного суспільства

Завдання: проаналізувати основні концепції інформаційного суспільства.

Тема 2. Моделі відносин ЗМІ та політики

Завдання: порівняти принципи функціонування різних моделей медіасистем.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. Медіасистеми інформаційного суспільства

Тема 3. Трансформація медіасистеми в умовах глобалізації

Завдання: проаналізувати діяльність основних транснаціональних корпорацій та медіа-імперій.

Тема 4. Функціонування медіасистем сучасних країн світу

Завдання: підготувати доповідь про специфіку функціонування медіасистеми однієї з країн світу.

Критерії оцінювання самостійної роботи студента:

Кожна самостійна робота оцінюється у 5 балів. Максимальне розкриття питання та виконання практичних завдань гарантує студентові отримання високої оцінки, що пізніше буде врахована у загальний рейтинг під час складання навчальної дисципліни на сесії.

Критерії оцінювання відповіді:

- відповідність змісту;
- повнота і ґрунтовність викладу;
- доказовість і логічність викладу;
- термінологічна коректність;
- здатність до обґрунтування висновків;
- володіння нормами літературної мови і культури письмової відповіді

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії їх оцінювання

Формою проведення модульної контрольної роботи є два варіанти білетів. Кожен білет містить по 10 тестових завдань та два відкритих запитання. Тестові завдання – це полегшений рівень завдань, що має на меті перевірити теоретичні знання студента. За кожну правильну відповідь студент отримує по 1.5 балу. За кожне завдання другого рівня складності студент отримує по 5 балів.

Модульна контрольна робота оцінюється за 15-ти бальною системою. Основа для визначення оцінки – рівень засвоєння студентами матеріалу, передбаченого освітньо-професійною програмою.

“Відмінно” (А) заслуговує студент, який вірно відповів на понад 90 % - 100 % поставлених питань та завдань:

- показав всебічні, систематичні і глибокі знання навчально-програмного матеріалу;
- показав вміння вільно виконувати завдання, що передбачені МКР;
- проявив творчі здібності в розумінні, викладенні та використанні навчально-програмного матеріалу;
- надав чіткі висновки.

“Добре” (В) заслуговує студент, який вірно відповів на 75% – 89% поставлених

питань та завдань у МКР:

- показав добрі знання навчально-програмного матеріалу курсу;
- дав повну і грамотну відповідь на поставлені теоретичні питання;
- надав логічні висновки.

“Добре” (C) заслуговує студент, який вірно відповів на 74% – 68% поставлених питань та завдань у МКР:

- показав добрі знання навчально-програмного матеріалу курсу;
- дав повну і грамотну відповідь на поставлені теоретичні питання. З певними не принциповими неточностями;
- надав логічні висновки, але зробив певні не точності.

“Задовільно” (D) заслуговує студент, який відповів на 68 – 71 % поставлених питань та завдань у МКР:

- показав знання навчально-програмного матеріалу дисципліни в обсязі, який необхідний для майбутньої роботи за спеціальністю;
- відповідав на поставлені питання, але відповідь не є повною;
- висновки не є обґрунтованими і чітко сформульованими.

“Задовільно” (D) заслуговує студент, який відповів на 60 – 59 % поставлених питань та завдань у МКР:

- показав знання навчально-програмного матеріалу дисципліни в обсязі, який необхідний для майбутньої роботи за спеціальністю;
- відповідав на поставлені питання, але відповідь не є повною;
- висновки не є обґрунтованими і чітко сформульованими.

“Незадовільно” (FX) заслуговує студент, який розв’язав менше 35 %-58 % завдань передбачених МКР:

- показав досить низький рівень знань навчально-програмного матеріалу з курсу “ Теле-та інтернет жанри ” в обсязі, який не відповідає мінімально – необхідному рівню знань фахівця з даної спеціальності;
- допустив грубі помилки при виконанні МКР;
- не зміг дати повну відповідь на поставлені питання, не виявив уміння обґрунтовувати її, не надав чітких, обґрунтованих висновків.

“Незадовільно” (F) з обов’язково повторним курсом заслуговує студент, який розв’язав в обсязі 1- 34 % завдань передбачених МКР:

- не володіє об’ємом знань, що задовольняє мінімально необхідного навчально-програмного матеріалу з курсу;
- неприпустимо помиляється в основних поняттях та категоріях;
- допустив грубі помилки при виконанні МКР.

6.4 Форми проведення семестрового контролю та критерії їх оцінювання

Підсумкове оцінювання знань студентів з модуля «Глобальні та локальні медіа» відбувається у межах комплексного екзамену з дисципліни « Методологія досліджень». Відповідно екзаменаційна оцінка складається з двох компонентів: блок аналітики та прогностики - 20 балів і блок глобальних та локальних медіа - 20 балів.

Форма проведення семестрового контролю – комплексний екзамен, що складається з комплексу

Критерії оцінювання комплексного екзамену:

Загальні критерії оцінювання успішності студентів:

Високий (творчий) рівень компетентності.

A (90–100) = 5 (відмінно) – студент виявляє особливі творчі здібності, демонструє глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових

рекомендованих джерелах; уміння аналізувати явища, які вивчаються, у їхньому взаємозв'язку та розвитку, чітко й лаконічно, логічно та послідовно відповідати на поставлені запитання; демонструє вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач; переконливо аргументує відповіді.

Достатній (конструктивно-варіативний) рівень компетентності.

B (82–89) = 4 (добре) – студент демонструє міцні ґрунтовні знання навчального матеріалу; вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці; вільно розв'язує практичні вправи та задачі; самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.

C (75–81) = 4 (добре) – студент має міцні знання навчального матеріалу; уміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; у цілому самостійно застосовувати їх на практиці; виправляти допущені помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи на підтвердження своїх думок.

Середній (репродуктивний) рівень компетентності.

D (69–74) = 3 (задовільно) – студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання та розуміння основних положень, але його знання мають загальний характер; має труднощі з наведенням прикладів при поясненні явищ і закономірностей; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких значна кількість суттєвих.

E (60–68) = 3 (задовільно) – студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні; його знання мають фрагментарний характер, має труднощі з наведенням прикладів при поясненні явищ і закономірностей; допускає суттєві помилки.

Низький (рецептивно-продуктивний) рівень компетентності.

F_X (35–59) = 2 (незадовільно з можливістю повторного складання) – студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу; не володіє термінологією, оскільки понятійний апарат не сформований; не вміє застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач; допускає значні помилки.

F (1–34) = 2 (незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни) – студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання та відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів; повністю не знає матеріал, не працював в аудиторії з викладачем або самостійно.

6.5 Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. Розкрийте сутність понять «інформація» та «інформаційне суспільство» з точки зору функціонування медіасистеми, охарактеризуйте властивості інформації.
2. Проаналізуйте концепції інформаційного суспільства (Д. Белл, П. Друкер, М. Кастельс, Г.-Д. Кюблер, М. Маклюен, Й. Масуда, Е. Тоффлер та ін.).
3. Розкрийте сутність поняття «медіасистеми»; визначте основні характеристики, властивості, структуру медіасистеми.
4. Схарактеризуйте системи обміну та накопичення інформації.
5. Охарактеризуйте моделі медіасистем сучасних держав, визначте параметри виокремлення моделей медіасистем.
6. Проаналізуйте специфіку середземноморської моделі медіасистеми (моделі поляризованого плюралізму).
7. Проаналізуйте специфіку північноєвропейської (демократичної) моделі медіасистеми.
8. Проаналізуйте специфіку північноатлантичної (ліберальної) моделі медіасистеми.
9. Розкрийте сутність феномену глобалізації, поясніть принципи інформаційної глобалізації.

10. Визначте тенденції та закономірності розвитку сучасних медіасистем, поясніть принципи еволюції медіасистеми.
11. Поясніть механізми трансформації систем масової комунікації.
12. Дайте характеристику діяльності транснаціональних медіа-корпорацій та медіа-імперій.
13. Проаналізуйте місце особистості в сучасній медіасистемі, поясніть сутність медіатизації особистості.
14. Проаналізуйте функціонування інформаційних агентств у сучасній медіасистемі.
15. Проаналізуйте механізми впливу світових інформаційних агентств на реципієнта.
16. Поясніть принципи еволюції інформаційних агентств.
17. Проаналізуйте відображення національних, історичних, соціальних та культурних особливостей у медіасистемі.
18. Схарактеризуйте загальні моделі організації громадського мовлення в сучасних країнах.
19. Опишіть функціонування медіасистем сучасних країн світу.
20. Схарактеризуйте сучасну медіасистему України.

6.6 Шкала відповідності оцінок

Відмінно	100-90
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

Методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, повідомлення, доповідь.

Методи письмового контролю: модульна контрольна робота, самостійна робота.

Методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на семінарських заняттях, виконання самостійної та модульної контрольної роботи.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на семінарських заняттях і під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

7. Навчально-методична карта дисципліни

Разом: 60 год., з них лекції – 8 год., семінари – 8 год., модульний контроль – 4 год., самостійна робота – 28 год., семестровий контроль – 12 год.

Семестр	9 семестр			
Тиждень	I–II	II–III	IV–V	V–VI
Модулі	Змістовий модуль I		Змістовий модуль II	
Назва модуля	Дослідження інформаційного суспільства		Медіасистеми інформаційного суспільства	
Кількість балів за модуль	79 балів		79 балів	
Лекції	1	2	3	4
Теми лекцій	Методологічні засади дослідження інформаційного суспільства (1 бал)	Моделі відносин ЗМІ та політики (1 бал)	Трансформація медіасистеми в умовах глобалізації (1 бал)	Функціонування медіасистем сучасних країн світу (1 бал)
Теми семінарських занять	Методологічні засади дослідження інформаційного суспільства (10+1 бал)	Моделі відносин ЗМІ та політики (10+1 бал)	Трансформація медіасистеми в умовах глобалізації (10+1 бал)	Функціонування медіасистем сучасних країн світу (10+1 бал)
Самостійна робота	(10+5=15 балів)	(10+5=15 балів)	(10+5=15 балів)	(10+5=15 балів)
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)		Модульна контрольна робота 2 (25 балів)	
Підсумковий контроль	Комплексний екзамен з дисципліни «Методологія медіадосліджень» (40 балів, з них «Методологія медіадосліджень: Глобальні та локальні медіа» – 16 балів)			

8. Рекомендована література

Основна (базова)

1. Галлін Д. С., Манчіні П. Сучасні медіа-системи: три моделі відносин ЗМІ та політики / пер. з англ. О. Насика. – К. : Наука, 2008.
2. Інформаційні ресурси : словник законодавчої та стандартизованої термінології. – К., 2012.
3. Партико З. В. Теорія масової інформації та комунікації : навч. посібник. – Львів: Афіша, 2008.

Додаткова

4. Багдикян Б. Монополия средств информации. – М. : Прогресс, 1987.
5. Беглов С. И. Четвертая власть: британская модель. – М., 2002.
6. Брадов В. В. Трансформація медіасистеми як фактор зародження ринкових відносин // Психолінгвістика. – 2013. – Вип. 13. – С. 163–177.
7. Варганова Е. Л. Медиаэкономика зарубежных стран. – М. : Аспект Пресс, 2003.
8. Варганова Е. Л. Северная модель в конце столетия. Печать, телевидение и радио

- стран Северной Европы между государственным и рыночным регулированием. – М., 1997.
9. Вартанова Е. Л. Финская модель на рубеже столетий. Информационное общество и СМИ Финляндии в европейской перспективе. – М., 1999.
10. Винтерхофф-Шпурк П. Медиapsихология. Основные принципы. – Харьков, 2007.
11. Гольденцвайг Г. Д. Шведоязычные масс-медиа Финляндии. – М., 2005.
12. Гуревич С. М. Экономика СМИ. – М. : Изд-во им. Сабашниковых, 1999.
13. Дедюхина А. Д. Развитие и функционирование структуры медиасистемы и ее влияние на содержание печатных СМИ: на примере Великобритании, Германии и Италии : автореф. дис. ... канд. филол. н. : 10.01.10. – М., 2009.
14. Демина И. Н. Трансформация медиасистемы: взаимовлияние экономики и журналистики // Известия ИГЭА. – 2010. – № 5 (73). – С. 183–187.
15. Законы и практика СМИ в Европе, Америке и Австралии. – М., 1996.
16. Зверич В. В. Информационное общество в виртуальной и социальной реальности. Что это за общество и как оно существует в этих реальностях? // Научные и технические библиотеки. – 2013. – № 7. – С. 54–75.
17. Зернецька О. В. Глобальний розвиток систем масової комунікації і міжнародні відносини. – К. : Освіта, 1999.
18. Інформаційне суспільство: аналіз політичних аспектів зарубіжних концепцій : монографія / Картунов О. В., Маруховський О. О. ; за заг. ред. Картунова О. В. – К. : Ун-т економіки та права «КРОК», 2012.
19. Кара-Мурза С. Г. Манипуляция сознанием. – М. : Эксмо, 2010.
20. Карахан А. Л. Голливуд как универсальная медиасистема. Бизнес-стратегии : автореф. дис. ... канд. филол. н. : 10.01.10. – М., 2006.
21. Кирия И. В. Телевидение и Интернет Франции на пути к информационному обществу. – М., 2006.
22. Коваленко О. М., Вінічук І. М., Заєць Н. М. Інформаційні технології як системоутворюючий чинник розвитку інформаційного суспільства // Економіка і менеджмент культури. – К., 2016. – № 2. – С. 38–47.
23. Круглов Е. В. Пресса Южной Кореи. – М., 2005.
24. Макарычева А. В. Информационное общество в Латинской Америке: перспективы становления // Латинская Америка : научный и общественно-политический журнал. – М. : Наука, 2017. – № 6. – С. 49–61.
25. Медиасистема России : учебное пособие / Е. Л. Вартанова и др. ; под ред. Е. Л. Вартановой. – М. : Аспект Пресс, 2015.
26. Медіакультура особистості: соціально-психологічний підхід : навч.-метод. посіб. / за ред. Л. А. Найдьоновой, О. Т. Барішпольця. – К. : НАПН України, 2010.
27. Медіаосвіта та медіаграмотність : підручник / В. Ф. Іванов, О. В. Волошенюк, Д. Ю. Дзюба. – К. : Центр вільної преси, 2012.
28. Митина О. В. Информационное общество как самоорганизующаяся система: анализ медийно-коммуникативного взаимодействия методами синергетики // Математическая психология: школа В. Ю. Крылова / Под ред. А. Л. Журавлева, Т. Н. Савченко, Г. М. Головиной. – М. : Институт психологии РАН, 2010. – С. 342–361.
29. Национальные модели информационного общества / под ред. Е. Л. Вартановой. – М., 2004.
30. Орлова В. В. Глобальные телесети новостей на информационном рынке. – М., 2003.
31. Павликова М. М. Сетевые технологии и журналистика: эволюция финских СМИ. – М., 2001.
32. Подшивайлова А. М. Манипулятивное воздействие в политическом дискурсе : монография. – К. : ИПЦ «Киевский университет», 2013.
33. Різун В. В. Теорія масової комунікації : підручник. – К. : Просвіта, 2008.
34. Савастенко Р. А. Современные медиасистемы : учебно-методический комплекс. – М. : Российский ун-т дружбы народов, 2013.
35. Саєнко Т. В. Освіта екобезпечного інформаційного суспільства: проблеми і перспективи. – К. : Освіта України, 2008.
36. Сапунов В. И. Мировые информационные агентства: системное воздействие на аудиторию. – Воронеж : Издательство Воронежского государственного университета, 2007.

37. Сапунов В. И. Функционирование зарубежных информационных агентств в современной медиасистеме : автореф. дисс. ... д. филол. н. : спец. 10.11.10 «Журналистика». – Воронеж, 2007.
38. Сиберт Ф., Шрамм У., Питерсон Т. Четыре теории прессы. – М. : Национальный институт прессы, Вагриус, 1998.
39. Тангейт М. Медиагиганты. – М., 2006.
40. Ткачева Н. В. Индия: медиасистема в условиях либерализации экономики. – М. : МедиаМир, 2009.
41. Ткачева Н. В. Информационные стратегии стран Восточной Азии в условиях рыночных реформ. – М., 2003.
42. Уэбстер Ф. Теории информационного общества. – М., 2004.
43. Федорів Т. В., Солоха М. Т. Державна інформаційна політика в Україні в умовах розвитку інформаційного суспільства : навч.-метод. матеріали / упоряд. Н. В. Ясько. – К. : НАДУ, 2013.
44. Хилько Н. Ф. Экранная культура: медиасистемы и технологии : учеб. пособие. – Омск : Изд-во ОмГТУ, 2003.
45. Шиллер Г. Манипуляторы сознанием. – М. : Мысль, 1980.
46. Шкондин М. В. Системная типологическая модель СМИ. – М., 2002.
47. Curran J., Seaton J. Power without responsibility. The press and broadcasting in Britain. – 5th ed. – London; NY: Routledge, 1997.
48. Downing D. Internationalizing media theory: transition, power, culture. – London : Sage, 1996.
49. Doyle G. Understanding media economics. – London : Sage, 2002.
50. Gross P. Between reality and dream: Eastern European media transition, transformation, consolidation and integration // East European politics and societies. – 2004. – № 18 (1). – P. 110–131.
51. Hallin D., Mancini P. Comparing media systems. Three models of media and politics. – Cambridge : Cambridge University Press, 2004.
52. Herman E. S., Chomsky N. Manufacturing consent: the political economy of the mass media. – New York : Pantheon Books, 1988.
53. Papatheodorou F., Machin D. The umbilical cord that was never cut. The post-dictatorial intimacy between the political elite and the mass media in Greece and Spain // European Journal of Communication. – 2003. – № 18 (1). – P. 31–54.
54. Piattoni S. Clientelism, interests and democratic representation: the European experience in historical and comparative perspective. – Cambridge : Cambridge University Press, 2001.